

svét. Srečen, presrečen je res tak učitelj, kateri se je iz ljubezni posvetil svojemu stanu. Srečen, presrečen pa je tudi narod, kateri ima dosti takih učiteljev, ki so studenci, iz katerih mu izvira omika.

More li kaj takega čutiti učitelj, kateri se je podal v svoj stan na vrat na nos? Taki se ne meni kaj veliko za mladež, ne veseli ga njeni napredek, sterpno ne prenaša mnogih neugodnost, s katerimi se morajo mnogo in mnogokrat boriti učitelji in rad preklinja uro, v kateri si je izvolil učiteljski stan; zato pa tudi nič drugega ni, kot škoda cerkvi in domovini.

(Konec prih.)

Podlaga vsakega nauka.

Spisal J. Eržen.

Is „letnega sporočila“ černomeljske pogl. šole.

Ako želiš terdno stanovanje imeti, ga moraš zidati na dobri podlagi; ako želiš močan zid povzdigniti, ga zidaj na terdi skali, in ne na pesku. In ravno to tudi velja gledé izrejenja in podučevanja otrok, mile mladosti naše. — Prešli so že veki in veki in prigodile se raznoverstne stvari, ktere so nam sostavile in napravile skušeno znanost — namreč vesoljno ali občno povestnico. Ona nam je zmiraj dokazovala, da so ljudje — naj so se odlikovali ali sramoto napravljali — vodilo vsega prihodnega življenja zadobili v svojem izrejenji, naj je že bilo lepo ali gerdo. — Spodobno in edino pravo dobro izrejenje otročje počiva na enem temelji, — dva se ne dasta misliti, ker drugače vse razpade. — Ko je tako bilo in biti moralo, so začeli ljudje napravljati vsakoverstne vodila, spojevati osnove, poprijeti se tega, skušati uni pripomoček, kako da bi se koj iz prvih rok otročje izrejenje tako vredilo, da odrasčnim obogatí duh v potrebnem znanji in volji do dobrega. Povestnica nas uči in vsakdanja skušnja terdi, da so se mnogi v tem obziru daleč od prave poti odstranili in mnoge za saboj zavlekli v napčnosti, ktere so kasneje z veliko žalostjo objokovali; pa ravno tista povestnica in skušnja ste gotovo spričale, da je podlaga vsakega nauka bila, je in bo sveta vera Jezusova! — In ako bi se človek na svetu najdel, ki se je vseh razširjenih znanost v vsakem obziru naučil, pobožno čutstvo pa zavergel, tak vendar le malo ali pa celó nič ne ko-

risti. Resnica je, takemu se bo svet čudil; ali bo pa tudi pravo spoštovanje dobrih ljudi dosegel, to je vprašanje, katero tirja nikavnega odgovora.

Po tem takem je **vera** naj dragoceni dar, katerega človek prime iz božjih rok; ona pride od Boga in pelje k njemu in zato, ako človek nakanuje, svoje opredeljenje in pravo namero skoz in skoz spoznati in doseči, mu je česar potrebno, kar ga bo podučilo, napotilo in do nje dopeljalo, in to je sv. vera Jezusova. — Poglejmo samo okoli sebe, pa bomo najdili, da je vera neodstranljivi vrelec ljudskega blagora, zapopadek vseh resnic, katere se dokazujejo v pobožnem in lepovednem življenji, največje blagó, katero, kakor hitro ga človek zgubi, z dušo plačati mora!

Iz tega obzira je vera zares podlaga vsakega nauka. Gorjé šoli in otrokom, kjer se ona živo ne pospešuje. — Zakaj, naj bi bili mali še tako učeni, kaj jim pomaga, ako od druge strani jim manjka čednosti, pohlevnosti in drugih dobrih, človeku zelo potrebnih lastnost?

Vera je toraj neovergljiva v podučevanju mladega narastja, prva, poglobitna in naj gotovejša podlaga, ktera se ne dá nikakor odbiti, in na kateri je mogoče najspešnije ustrojiti stanoviti značaj (karakter), lepo zaderžanje in srečno prihodnost pojedinega človeka. Nadalje znamo sami najboljše, da se mnogo tega po šolah za to uči, da se pozabi, ker okolnosti v ljudskem življenji uzročujejo, da se človek rajše ravno s tem pečá, za kar mu je Gospod v duši podelil potrebne sposobnosti in v volji primerno požertvovanje. Od tod sledi da vera mora v človeku ostati živa; živa ona, živ v duši človek; mrtva ona, mertev tudi človek! Dá, primeri se, da človeku večkrat vse njegovo znanje in umetnost ne rodi zaželjenega sadú, vse mu je ostudno; sama vera, ktera človeku nedohitивно visokost duhá božjega in lastno omejenje v vsaki zmožnosti in moči živo predstavlja, mu ostaje popolna, ga potolazi in po malem nauči poterpežljivosti. Svet samo živi, ker ne spozná vere, in ako jo pozná, jo izveržuje na praznovrstvo; človek pa v veri stanoviten, priden v svojem poklicu, čeravno tudi zgubuje, kar svet ima in mu daje, vere vendar ne zgubi; ona ga tolazi kakor pridna mati s svojim nasvetom, s srečnim napeljevanjem in blagoslovom vun do groba, da ne pogine.

(Konec prih.)